

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukes Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emerio Lea-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelikh.
în Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifi
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în de-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 274.

Brașov, Joi 11 (24) Decembrie.

1903.

Problema noastră cea dintâiu.

Ne pare bine când ceea-ce afirmăm și susținem ca organ de publicitate român, află răsădit la cetitorii noștri și când ne sosesc cât mai multe semne, că ceea-ce am scris în apărarea cauzei celei mari, pe care o servim cu sinceritate și devotament, este băgat în seamă și cu atențiunea cuvenită cumpănit de cătră bărbații cu tragere de inimă și cu pricepere pentru marile probleme ale luptei noastre naționale.

Indată-ce nu mai poate fi îndoielă despre bunăvoința și lealitatea cuiva, primim în tot-deuna cu plăcere obiecțiunile și critica ce se face părerilor noastre. Preferim mai bine să fim în mod obiectiv cât de aspru criticați, decât să întimpinăm nepăsare din partea acelor, cari chemați și datorii sunt a-se interesa de aproape de tot ce se scrie, se proiectează și se lucră în sinul poporului nostru.

Cu sinceră bucurie am dat loc decî articolului „răsădit“ în numărul nostru de ieri, care este o întâmplare a primului articol din „Gazeta“ de Vinerea trecută, în care, ocupându-ne de afacerile noastre interne, am scris de încheiere:

„Deja acum se adevărește, că am avut deplină dreptate când la începutul anului trecut am preșis, că din „noul curent“ se va alege „turnu Vavilonului“, cum n'a mai fost. Cetiți foile, cari pledeză în favorul acestui curent, și judecați!“

„Rămâne, deci, ca toți acei bărbați, cari credincioși naționalismului verde și neprihănit, moștenit de la propăria lor, au creat și susțin aji spiritul de apărare națională, ce a predominat până acum în popor și în politica lui, să-și dea mâna și să pună umărul, ca să ferescă națiunea română de nouă desastre“.

„Dă ce fac și direg aceștia? Ce dic ei la cele ce se petrec? Ori că mahniti, scârbiti și rușinați de atâta buruienă de fariseism și falsitate, cătră răsădit în vechiul agru, au amuțit cu toții, ca și când ar fi intrat în pământ?“

Răsăditul vine de la un amic și aderent călduros al „Gazetei“ și al cauzei ce-o reprezintă ea, vine din mijlocul fraților bănățeni, aducându-ne vesela și mândra veste, că acești frați de sânge și de luptă ai noștri sunt și ei deștepti, că nu s'au descurajat și nu se vor descuraja de nimic și că sunt și vor rămâne credincioși politicii naționale și programului nostru național „întreg întreguț și neștirbit“.

Autorul articolului amintit, după asigurările aceste, întreabă decă numai pentru noi Români sunt aji „timpuri critice?“ Aprețieză apoi cu cunoștință de cauză situațiunea generală interioară a monarhiei noastre și ajunge la concluziunea, că însăși politica de stat exclusivistă și asupritore trece aji printr'o crasă grea și că în curând vor hotărî sorții asupra ei. În privința aceasta, dice, Români aderenti ai programului național nu sunt nici invitați de nimeni, nici în stare de a ajuta fie într'o parte seu alta. Scriitorul „răsăditului“ mai e de părere, că Români n'au a-se angaja cu nici

una din părțile adversare, cari se combat aji înce știunea militară dela ordinea țării, și dă a-se cunoște, că decă s'ar cere o mișcare a Românilor în vr'una din aceste direcțiuni, ce nu privesc decăt interesul celor ce vor să stăpânescă, o ast-fel de mișcare nu va afla aderenți între Români naționaliști de prin Bănat.

Mai lasă autorul „răsăditului“ a-se întrevăde ore-care temere, ca nu cum-va cuvintele noastre și întrebarea: ce fac și ce direg sincerii aderenți ai programului național? să fie talmăcite în sensul unei mari acțiuni politice, de care fantasază așa de mult omenii „noului curent“.

Amicul și aderentul nostru ne asigură dealtmintrelea, că a cetit cu pricepere și cu atențiune articolul nostru și decî nu ne este permis a admite, că d-sa a înțeles din el, că noi am fi avut în vedere vr'o „acțiune“ ori „mișcare“ politică, cu vr'un scop ore-care, ce nu stă în consonanță cu forțele și chemarea noastră!

Nici nu ni-am putut gândi la o astfel de „acțiune“, pe care, recunoscem, nici că am fi în stare aji a-o întreprinde. Și acesta în primul rând tocmai fiind-că nu suntem pregătiți, nu suntem consolidați înăuntru, nu am pus încă fundament destul de tare și durabil solidarității noastre naționale, fără de care nu se poate întreprinde cu succes nici un pas.

Avut'am posibilitatea de a ne convinge destul de bine în anii trecuți, că acolo unde nu s'a lucrat mai dinainte în de ajuns pentru consolidarea interioară, nu poate fi vorba de o acțiune serioasă în afară, fie ea ori și cât de modestă. Ori dora nu am pățit'o cu mult bucinată „acțiune“ a memorandumului?

Ceea ce am înțeles noi și la ceea-ce țintim, este necesitatea de a veghia, a stăruii și a lupta înainte de toate, pentru-ca să nu se dărăpăneze și să nu se destrame legăturile frăției noastre, să nu fie infectat spiritul curat național ce cu toate inchițățile timpului se manifestă încă cu putere în mijlocul poporului nostru, să nu se sguđuie curajul și credința sa în cauza cea sfântă, c'un cuvânt să nu fie împins în abisul desbinării și al desfrânării, să nu fie zdrobit sufletesce.

„Nu poate fi pacoste ori nenorocire — scieam noi în articolul nostru — „nu poate fi asuprire și urgie deslănțuită asupra poporului român, care se-l dispenseze de îndatorirea ce o are, de a sta cu ochii deschiși și de a se pregăti între marginele posibilului cu tot adinsul și cu totă serioșitatea și energia pentru luptele viitoare, ce-l așteptă“.

Aici n'am vorbit decăt de pregătirea necesară pentru luptele viitoare, nu de „acțiuni de ajutorare“ în afară. Noi Români suntem — cum bine dice autorul răsăditului — consci de datoria noastră cătră țără, cătră patria noastră iubită, încolo vrem să fim liberi și să ne bucurăm de drepturi egale, politice și națio-

nale, și nu rămânim de a mai fi slugile nimenuia.

Dă atunci n'ajunge numai să fim deștepti, ci trebuie să lucrăm și să ne pregătim sistematic terenul viitorii noastre izbânde, ce o dorim cu toții atât de fierbinte. De unde urmăm, că nu putem sta și privi napăsători nici când lupii intră în țară, nici când gâlbéază lătesce contagiul seu în turmă. Din contra suntem obligați a încorda toate puterile noastre, spre a delătura pericolele de cari e amenințat poporul și a scuti și ocroti, pe cât numai stă în putință omenescă, bunul și curatul lui spirit și sentiment național român.

Suntem convinși, că cu acesta consimte pe deplin și amicul nostru bănățean și că decî va recunoște, că, lăsând la o parte ori ce aventură neisprăvită în afară de cetățuia partidului nostru național, e neapărat de lipsă, ca Români din toate unghiurile patriei noastre să-și împlinescă, fie-care la postul seu și după puterile sale, precum și toți la olaltă în unire, cu cumpăt și modestie, dă hotărît și energie datoria, care este de a susține și apăra buna rânduială și cinstea în casa noastră proprie.

În dieta ungară s'a încheiat ieri, Marți, desbaterea generală asupra proiectului recruților. Ultimul orator a fost Rath din partidul kossuthist. Presidentul anunță apoi, că ne mai fiind nimeni înscris la cuvânt, încheie discuția. Drepta guvernamentală primi cu strigări de „eljen“ comunicarea presidentului.

Ministrul de honveđi Nyiri ține un discurs de încheiere. El polemizează cu singuracii vorbitori, cari au atacat proiectul. Vorbind despre chemarea în serviciu activ a rezervei de întregire, declară, că măsura acesta s'a luat din cauză că nu sunt recruți, și chiar decă s'ar vota momentan, ei numai în Martie viitor vor pute fi înrolați. Situațiunea încurcată din Balcani, continuă ministrul, nu permite, ca armata să fie lăsată în stare de slăbire a forțelor; e necesară, deci, chemarea rezervelor de întregire. Étă — esclama ministrul — urmările obstrucțiunii. Înainte cu o lună el a avertisat asupra urmărilor, dă n'a fost ascultat, și acum 40,000 de omeni trebuie sustrași muncii și familiei pe timpul cât nu vor fi votați recruții. La toamnă, probabil, se va ivi necesitatea de a reține sub stég pe subofițeri. Se ocupă apoi cu obstrucția și arată pericolele ce le involvă ea mai ales că de obstrucție profită și naționalitățile (?) Cere votarea proiectului.

Restul ședinței îl ocupă cestiunile personale.

Reformele turcesci. Circulă svonul, că Sultanul va acorda amnestie revoluționarilor bulgari, condamnați țările acestee, cu ocazia sârbătorilor Bairamului. Demerik, agentul civil rus pentru controlul reformelor în Macedonia, este așteptat în Constantinopol; d-l Müller, agentul austriac, va sosi la finele lunii. După o înțelegere comună, ambasadele Austro-Ungariei și Rusiei au invitat Pôrta să redigieze instrucțiuni pentru autoritățile civile din cele trei vilaiete macedonene și să nu

mescă un comandant al gendarmeriei, recomandând din nou și cu insistență un general italian.

Dela Ateneul Român.

Și anul acesta ca și anul trecut — serie „Conservatorul“ — seria conferențelor a fost începută tot de d-l Gr. G. Tocilescu, vice-președintele acestei instituțiuni prin interesanta și mai ales de actualitate conferință: *Cuza Vodă*.

Rare-ori s'a văduț la conferințele de la Ateneu atâta public ca aseră și mai că nici odată un conferențiar n'a sciut să comunice ascultătorilor un mai mare și mai sincer entuziasm ca aseră.

Figura marelui Român, patriot și domn modern în adevăratul sens al cuvântului, prezentată așa cum trebuie de d-l Tocilescu, a fost sârbătorită cu un entuziasm de nedescris. Afirmățiunea conferențiarului, că nu există Român, care să nu iubească și admire pe Cuza și opera lui, a adus cea mai deplină aprobare în publicul din sală, care de la mic până la mare a manifestat prin sgomotoșe aplauze, că sunt de părerea vorbitorului.

„Vin să aduc aci, începe d-l Tocilescu tributul omagiilor de recunoștință și admirațiune al nostru, al tuturor și al întregii Românii, aceluia domn, a cărui amintire o sârbătorim aji și cătră care avem de îndeplinit o datorie de recunoștință“. Căutând să arate cine a fost Cuza Vodă și ce mărță operă a făcut el pentru noi, d-l Tocilescu citește o parte din discursul pe care amicul și colaboratorul lui cel mai bun, M. Cogălniceanu, l'a rostit în anul 1873 la mormântul seu. Cogălniceanu a numit cu drept cuvânt pe *Cuza renascerea României*. În același fel a fost privit Cuza și de inteligența românescă de peste Carpați și conferențiarul reproduce o parte din spusele lui G. Barițiu, tot din 1873, publicate în „Gazeta Transilvaniei“ din acel an.

Dă meritele lui Cuza trebuiesc căutate aji în țera noastră chiar în fasa în care ni-se prezintă ea și mai ales în timpul în care el a fost ales Domn și a trăit.

Marile calități sufietesce ale alesului națiunii din 1859, sacrificiile de tot felul făcute de el, amărăciunile îndurate în tot timpul domniei sale pentru realizarea mărețului scop ce l'a călăuzit în toate actele vieței sale, abnegațiunea de care a dat dovă în întreaga sa domnie, la 11 Februarie 1866 mai ales, și mai târziu, după această dată, când amicii lui îi propuneau planuri îndrăznețe, trebuiesc să fie cunoscute tuturor Românilor.

În conferința sa d-l Tocilescu dă câteva informațiuni asupra familiei viitorului domn, urmăresce viața privată și politică a alesului țerilor surori din 1859, expune evenimentele pregătitoare alegerii lui, toate frământările politice din cele două Principate, cari au avut ca rezultat final alegerea unanimă în cele două Principate a lui Alexandru Ioan I.

Insistă asupra faptului, că el n'avea nici o pretenție de a domni și că din contra numise în intimitate cu un epitet pe acel ce va fi desemnat de hasard a fi domn. Arată, că în tot timpul Domniei sale a avut conștiința mărețului scop, care prin el trebuia să se îndeplinească unirea țerilor sub un principe străin, și

citeză pentru această scrisoarea pe care el a adresat-o după alegere lui Napoleon III.

Conferențiarul, pentru a dovedi măreția operei lui Cuza, arată judecata cea mai adevărată a Regelui Carol asupra operei lui Cuza. D-sa spune, că M. S. Regele a disp., că cel puțin două mari fapte pe cari Cuza a avut curajul și bărbăția a-le îndeplini, nu ar fi putut fi săvârșite de un principe dintr-o dinastie străină, anume: improprietărea țeranilor și secularizarea averilor mănăstiresci. Într-adevăr, dice conferențiarul, nici una nici alta din aceste două fapte n'ar fi putut fi încercate de un principe străin, pentru că una ar fi întâmpinat o teribilă rezistență, ar fi provocat chiar o mișcare din partea clasei boeresci, ér cealaltă ar fi fost judecată ca o lovitură dată religiei strămoșesci. Eșimposibil să conteste cineva exactitatea acestor observațiuni.

D-l Tocilescu încheie conferința sa asemănând epoca lui Cuza cu o epocă eroică, care precede totdeauna timpurile mari ale unei națiuni. Cuza a fost un erou, care a făcut din nimic totul. Marele abis ce există între trecutul ce trebuie uitat și prezentul ce trebuia creat, a fost acoperit cu trupurile aceluia, cari s'au sacrificat pentru patrie: Eroul Cuza cu întregul său stat major a îndeplinit această. (Aplause prelungite.)

Pentru această Cuza are dreptul la un loc în pantheonul național; memoria lui va trăi atât, cât va trăi și neamul românesc.

Din Macedonia.

Guvernul otoman a trimis până în prezent 700.000 fr. spre a-se distribui populațiunii, care a suferit pe urma ultimei insurecțiuni.

Autoritățile compun listele locuitorilor, cari vor fi subvenționați. Timp de patru luni se va distribui câte 15 piastri pe lună fie-cărei persoane în etate mai mică de 16 ani. Persoanelor de la 16—60 ani se vor acorda de asemenea ajutoare, decât sunt incapabile de muncă, ér bătrânilor, cari au trecut de 60 ani, li-se vor da totă érna câte 15 piastri pe lună.

Pe de altă parte guvernul a adresat circulare casselor agricole, invitându-le a acorda țeranilor lipsiți împrumuturi, spre a-și pute cumpăra bucate și vite.

Hilmi-pașa a numit până încuma 11 șefi de poliție, dintre cari 6 sunt Români. Alți cinci vor fi numiți în curând în vilaietul Salonic. În toate localitățile românești vor fi designați Români ca șefi de poliție.

Guvernorul general de acord cu comisiunea, a hotărât a numi mai mulți Români în posturile de jandarmerie, ce se organizează actualmente. Două-șeci de flăcăi de prin comunele Moloviște, Gopeș și Nijopole și 60 de Români țarșiroși din

Pleasa s'au înrolat spre acest scop. Astfel din 536 de jandarmi creștini, 200 vor fi Români. Numărul total al jandarmilor este de 2,800. Dintre Români grecomanii încă s'au înrolat 40. Mai departe în comunele românești se vor pune păzitori de câmp români.

În Monastir totă lumea nu vorbește acum, decât de părintele Teodor Constantin, preot român, care până acuma servia la biserica grecască, ér de la 15 Noemvrie a fost câștigat pentru cauza română. Grecomanii nu mai pot de furie. În biserica grecască s'a pronunțat o predică fulminantă contra aceluia, cari părăsesc „biserica cea mare“. Metropolitul a amenințat pe părintele Teodor cu anatema, decât nu se va pocăi până la 23 Noemvrie. Terminul însă a trecut, fără ca părintele Teodor să se fi „pocăit“. În Monastir se va deschide în curând un cimitir românesc. Tote formalitățile sunt făcute și se așteaptă acum iradéua Sultanului, care se autorizeze deschiderea acestui cimitir.

SCIRILE ȚILEI.

— 10 Decemvrie v.

Concediări și numiri de fișpani.

„Bud. Tud.“ anunță, că foia oficială va publica Țilele acestea rescriptele prealalte prin cari vor fi concediați din post fișpanii: *Kramolin* (Nitra), Dr. *Victor Hagara* (Bereg) și contele *Ladislau Jankovich* (Zala); apoi numirea noilor fișpani: *Thuroczy Wilhelm* (Nitra), *Paul Beöthy* (Bereg), *Ladis. Hertelendi*, deputat dietal (Zala), *Domahidy Elemer*, deputat dietal (Hajdu și Dobrițin), br. *Sigismund Perenyi* deputat dietal (Marmația).

Audiențe la palatul din Buda. Din Viena se anunță, că Maj. Sa monarhul a primit alaltăeri, cu ocaziunea audiențelor generale, și pe episcopul român de la Oradea, Dr. D. *Radu*, care se reîntorcea de la Roma.

Societatea studenților români din Berlin a aranjat la 28 Noemvrie st. v. o serbare patriotică din incidentul aniversării luării Plevnei. La această serbare ținută într-o sală a hotelului *Bismarck* în *Charlottenburg*, decorat cu portretele membrilor dinastiei și ale altor bărbați meritați, era de față întreaga colonie română în frunte cu ministrul *Beldiman*. Președintele societății d-l *Bratu* a făcut o dare de sémă asupra mersului societății relevând, că acesta dispune de un capital de 2000 lei. D-l ministru *Beldiman* luând cuvântul a vorbit despre însemnătatea Țilei, ér d-l locotenent *Petrovici* a ținut o conferență despre războiul independenței. S'au cântat diferite cântece și doine din toate părțile locuite de Români. La orele 12 d-l *Nemeș* a fotografiat colonia română grupată în jurul d-lui mi-

nistru *Beldiman*. La propunerea d-lui *Beldiman* i-s'a trimis d-lui *Măndrescu*, fostul președinte al societății o carte postală colectivă la Iași.

† **Gavriil Musicescu.** Musica națională a îmbrăcat doliu. Cunoscutul director al conservatorului din Iași și dirigent al renumitului cor de la metropolia din capitala Moldovei, *Gavriil Musicescu*, popoul compozitor, nu mai este.

Gavriil Musicescu a murit Luni în 21 Dec. n. la orele 2 p. m. în etate de 56 ani. El s'a născ. la 1847 în *Ismail* (*Basarabia*). La 1860 a venit în țără, unde a absolvat seminarul din *Huși*. Absolvând mai târziu și conservatorul din Iași, fu numit profesor la seminarul din *Ismail*. La 1870 a plecat la *Petersburg*, unde a urmat cursurile conservatorului imperial și în capela imperială. După câte-va luni destudiu obținut o bursă de la *Țarul Alexandru II*. De la 1872 a fost profesor la conservatorul din Iași. La 1893 a luat la universitatea din Iași licența în drept.

Mărtea metropolitului Firmilian.

Am adus ér scirea, că metropolitul sêrbesc din *Ueskueb* *Firmilian* a încetat din viață la *Belgrad* și că înmormântarea i-se va face în *Ueskueb*. Numele *Firmilian* ne reamintesc lupta cea mare, ce s'a desfășurat acum câți-va ani în jurul scaunului metropolitan din *Ueskueb*. *Firmilian* a fost candidatul guvernului sêrbesc la acest însemnat post. Trei ani a durat lupta până ce Sêrbii au isbutit să dobândescă numirea lui *Firmilian* de metropolit la *Ueskueb*. Grecii și Bulgarii combăteau strașnic candidatura lui, totuși marele sinod din *Constantinopol* l'a ales metropolit. Nici după alegere însă Bulgarii și Grecii nu l'au lăsat în pace și au împedecat sfințirea lui de episcop, care s'a putut întâmpla abia la 28 Iunie 1902 în mănăstirea grecască *Scalotin*, aproape de *Salonic*. De atunci *Firmilian*, după secole, a fost primul metropolit sêrbesc în reședința de odinioară a *Țarului Dusan*. Speranțele ce și le-au pus Sêrbii în *Firmilian* nu s'au realizat, căci în urma vieții sale stucumate, metropolitul s'a îmbolnăvit grav și a murit la *Belgrad*. Patriarhatul ecumenic a numit *provisor* în locul lui *Firmilian* pe archimandritul sêrb *Sava*.

Societatea științifică militară și casina ofițerilor din Brașov a distribuit deja óșpetilor săi invitațiile la petrecerile, ce se vor aranja în sezonul 1903/904. Dacă cine-va din vr'o întâmplare n'ar fi primit invitație, este rugat a o reclama la comitetul său la vr'un membru al casinei.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela d-nul *Vasilie Bărbat*, învățător în *Satulung*, cotisație anuală 2 cor. și dela d-nea *ved. Maria Moise Beu* din *Apoldul mic* (comit Sibiu) întru pomenirea decedatului ei consoț

Moise Beu, econom, 30 cor. Primescă generoșii donatori cele mai căldurose mulțămite. — *Direct. școl. med. gr. or. române.*

Sosirea funcționarilor austro-ruși în Turcia. Se comunică din *Constantinopol*, că *Pörta* a luat mari măsuri de precauțiune în vederea iminentei sosiri a funcționarilor civili, austriaci și rus, cari vor avé a controla aplicarea reformelor în *Macedonia*. S'au luat aceste măsuri din cauză, că fanaticii albanesi mohamedani amenință pe acești funcționari civili. Dênsii vor pleca îndată de aici la *Bitolia* (*Macedonia*) și vor fi însoțiți în această călătorie de o puternică escortă militară.

Deces. În ziua de 20 Dec. st. n. a repausat în *București* *Mateiu Alexandrescu*, comerciant în etate de 52 ani. În mormântarea s'a făcut în ziua de 22 Dec. la cimitirul *Șerban-Vodă*. El jelesc veduva *Maria* și numeroase rude din familiile *Alexandrescu*, *Stelniceanu*, *Gherghiceanu*, *Rădulescu*.

Rectificare. La picnicul universitarilor români din *Cluși* fără să participe a contribuit încă d-l *I. Bozac*, *Sâmbotelec*, p. *Mociu* cu 10 cor.

Regele Spaniei — mire. Se telegrafiază din *Madrid*, că după informațiunea Țiarului „*Liberal*“, regele *Alfons* al Spaniei va lua în căsătorie pe prințesa *Maria del Pilar*, fiica prințului bavarez *Ludovic Ferdinand*. Deóre-ce mirésa are numai 13 ani, cununia se va amâna pe un timp óre-care.

„*Tribuna*“ din *America*. Ceea-ce anunțaserăm deja, s'a împlinit. Astăzi am primit primul număr al Țiarului românesc „*Tribuna*“, apărută în ziua de 3 Decemvrie în *Cleveland*. Apelul publicat în fruntea foii îi îndemná pe Români îndepărtați de țera lor să se unescă și să lupte împreună pentru dreptate și — împotriva asuprirei capitalismului. „*Asupra mijloacelor*, cu cari s'a înființat noul organ, găsim în numărul prim următoarea lămurire:

„Un grup de capitaliști, sub conducerea d-lui președinte *Sam. Seemann* advocat aici în loco, au dat 3000 de dolari pentru speșele anterioare și tot-odată au stabilit vinderea a 3000 de acții a câte 10 dolari acția. Ca acționar pôte să ia fie-care parte, și fie-care acționar la finea anului pôte revida socotelile și decât este profit, se dá taniemă. D-nii societari au înregistrat foia la judecătoria de comerț, pentru-ca să aibă toate drepturile de a apară, de asemenea cu conducerea redacțională au însărninat pe d-nul *Liviu R. Prașca* ca director și a mai multor redactori și colaboratori. Redacția: *Cleveland-Ohio. 504 American Trust Build.*“

Sarafoff la Londra. *Boris Sarafoff* care, precum se scie, se află în *Londra*, a conferit cu mai mulți alți bărbați politici, găsind pretutindenți o primire bună. Se va ține un nou meeting pentru *Macedonia*,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Asilul doctorului Jingle.

Narațiune, de *Felix Lilla*.

(Urmare.)

Doctorul *Barnaby Jingle* își avea asilul la o distanță de câte-va mile de *Newyork*, situat într-o regiune romantică. Era un edificiu frumos înoujurat de ziduri înalte și grilaj. Edificiul avea două despărțăminte, între cari se afla curtea. În dosul lui acarelele economice și o grădină mare. Într-unul din despărțăminte erau plasați pacienții de sex bărbătesc, în celălalt femeile.

Jingle era un om mic, gras și pleșuv, cu față plină, vecinic zimbitoré. Atât el, cât și îngrijitorii și îngrijitórele institutului păreau bine hrăniți. Pacienții din contră toți erau slăbiți, ca vai de ei, dér această era de sigur din cauza, fiind-că suflețele bolnave sunt de regulă lipsite de pofta de mâncare.

Într-o zi frumoasă din Maiu Mr. Ni-

chols făcú o vizită doctorului, care îl primi în salonul său elegant mobilat.

„Am auđit multe lucruri bune despre asilul d-vóstré, așa că m'am decis a încredința îngrijirii d-vóstré pe nepotul meu“, duse el cu espresiunea durerii în față. „Nu credeam, să ajungă aici, dér bóla i-s'a agravat.“

„Pentru mine este o deosebită onóre, că dați preferență institutului meu“ răspunse doctorul *Jingle* grav. „Așa-dér cunoșceți prospectul meu?“

„Da, Sir. Două sute patru-șeci dolari pe quartal plătiți înainte.“

„Așa este.“

Jingle luă un carnet și începú să facă note cu creionul.

Apoi întrebă: „Cum se numesce nepotul d-vóstré?“

„*Artur Everett*.“

„De câți ani e?“

„Două-șeci și patru.“

„Ce ocupație are?“

„A învățat diferite lucruri, până acuma însă nu s'a putut decide pentru vr'o carieră.“

„Așa? Va să dicită posedă avere?“

„Are ceva avere, de și nu tocmai așa multă.“

„Puteți să-mi comunicați ceva despre felul bólei sale sufletesci?“

„El este melancholic și stă totă ziua dus pe gânduri. Mă tem să nu ajungă sinucigaș. Motivul: amor nefericit. O domnișórá cu numele *Geraldina* l'a refuzat.“

„Asta-i grav de tot“, duse doctorul *Jingle*. „Am avut numeroși pacienți de soiul acesta. Sunt aproape incurabili, căci această bóla aparține categoriei ideilor fixe. Totuși am să încerc să fac tot posibilul. Când aveți de gând să-l aduceți?“

„Măne dimineță, decât n'aveți nimica contra.“

„Fórte bine! Înainte de a-l aduce însă trebuie să îndepliniți formalitățile legale, adecă să-mi aduceți trei certificate, unul de la șheriful cartierului și altele două de la doi medici, dintre cari unul să fie medicul, care l'a tratat până acuma pe tînérul.“

„Am să aduc certificatele, Sir.“

„A rămas încă, să achitați întreținerea pe un quartal.“

„Poftim, d-le doctor! Am adus banii cu mine.“

Mr. *Nichols* numără banii pe masă și luă în primire chitanța, apoi se întorse la *Newyork*...

A doua zi veni éráși la asil și aduse cu sine pe nepotul său alienat.

Everett făcea o mutră de tot melancholică.

Jingle după-ce ceti întâiu certificatele aduse, îi pipăi pulsul și duse dând din cap: „Nu e tocmai normal.“

După acesta unchiul își luă rămas bun de la nepot, asigurându-l, că la eminentul doctor va avé o îngrijire escelentă.

Everett însă nu dicită alt-ceva, de cât: „Ah, iubita mea *Geraldina*!“ și cu degetele grebla strașnic prin părul său buclat, învărtindu-și ochii de te lua spaima.

Mr. *Nichols* plecă.

Doctorul *Jingle* sună și întră un gardian robust.

Se asigură că mulți Englezi bogați au versat sume considerabile pentru macedonienii infometati.

Armata engleză insultată. Impăratul german Wilhelm ținu în Hanovera un toast, în care a spus, că armata engleză poate să mulțumească victoria sa de la Waterloo numai lui *Blücher*. Cuvintele împăratului au produs la Londra o penibilă impresie, deore-ce Englezii consideră lupta de la Waterloo de cea mai strălucită pagină a istoriei engleze. „*Times*“ dice, că cuvintele împăratului sunt o „esagerare stupidă“ și regretă, că el a întrebuitat cuvinte despre cari trebuia să știe, că vor măhni națiunea engleză.

Noul director de la Herăstrău. D-l Nicolae Filip, medic veterinar, fost elev al institutului agronomic din Franța și actual profesor al școlii centrale de agricultură de la Herăstrău, a fost numit director al acelei școli în locul decedatului V. C. Munteanu. Instalarea noului director s'a făcut Duminecă în prezența ministrului domeniilor C. Stoicescu, care a rostit ca această ocaziune un discurs, la care a răspuns noul director.

Conjurații sârbii. Țărilor „*Lokalanzeiger*“ i-se telegrafiază din Belgrad: Regelui Petru i-a succes a îndupleca pe colonelul Mașin să îndemne pe conjurați a-și da demisiunea. Mașin a dat înainte cu câteva săptămâni o serată la care a invitat pe conjurați și li-a dat să înțeleagă, că trebuie să se decidă la un act patriotic și pe un timp ore-care să demisionoze din armată. O parte din conjurați i-au promis, că-i vor urma sfatul. Asupra acestora a influențat mult declarația regelui, că eventual va abdica în favorul fiului său.

Perturbațiuni magnetice. Abatele Moreux, de la observatorul din Bourges, semnalază iminente perturbațiuni magnetice. Sorele este în acest moment acoperit de pete; distanța între una și alta este de 40.000 km.; o altă pată s'a observat în formațiune și va fi vizibilă cu ochiu cătră 20 Ianuarie. Petele în chestiune se ridică în emisfera de nord al sorelui. Astronomii cred, că se vor produce aurori boreale, căci pata cea mare semnalată este agitată și se observă magnifice voluri roșii de hidrogen.

Amănunte despre atentatul contra lui Max Nordau. În privința atentatului contra lui Max Nordau, despre care am scris deja erii, aflăm următoarele amănunte: Cercul sionist organizase un bal de binefacere pentru evrei, în sala „Charitas“. Max Nordau presida serbarea. În timpul dansurilor, pe la miezul nopții, intră în sală un tânăr palid, rău îmbrăcat. Densul s'a apropiat de Nordau și a tras asupra lui două focuri de revolver. Primul glonte a atins numai capul lui Nordau; al doilea glonte a rănit

pe un anume Gents Osoweski. A fost o mare panică în bal. Atentatorul a fost apucat și predat poliției. El e un tânăr ca de 23 de ani, se numește Chaioselik Luban și e de loc din Rusia. A declarat comisariului, că numele lui a fost scos la sorți de către revoluționarii ruși, pentru omorirea lui Max Nordau. Mai târziu și-a modificat mărturisirea, spunând, că voia să ucidă pe Max Nordau din pricină că e trădătorul cauzei sioniste, de ore-ce nu și-a ținut programul de la Basel, primind noul program cu ocuparea Ugandei, din Africa, de către evrei. Se pare că atentatorul e un nebun. În adevăr, în timpul interogatorului, densul era agitat, dând astfel semne de un fanaticism patologic.

Radium.

Diarele au scris multe în timpul din urmă despre un nou mineral, descoperit de curând și ale cărui proprietăți au pus în uimire pe chimiști și fisicienți.

Există două metale: *uranium* și *thorium*, cari emit rađe, ce traversază corpurile opace. Poți fotografia ori ce vrei prin grosimea unei cutii de fier, de exemplu, decât expui cutia rađelor uranice.

Intr'o Ți d'omna Curie, chimistă de prima ordine, soția profesorului de la școlă de chimie și fisică din Paris, studia activitatea radiantă a mineralelor ce conțin uranium. Ea avu mână norocoasă, luă un mineral din Siberia numit „*pechblende de Ioachimstal*“. Acest mineral era mai activ decât uranium. D'omna Curie voia să știe, ce corp conține această *pechblende*. Și prin operațiuni extrem de numeroase, prin separațiuni succesive, ea scose la lumină o materie, necunoscută până acuma, și pe care o boteză *polonium*. (D'omna Curie este poloneză.) Acest *polonium* posedă o putere radiantă, care traversază corpurile opace mult mai bine de cât uranium.

Urmând pe aceeași cale, domnul și d'omna Curie descoperiră un corp de un milion de ori mai activ. Acesta fu numit apoi *radium*. Inse căte dificultăți n'au întâmpinat pentru a-l separa de celelalte materii reunite în mineral! D'omna Curie obținu un decigram prin manipulațiuni, cari au durat săptămâni întregi. Considerând raritatea mineralului din care se separă, considerând enormul volum, de care trebuie să se servescă și considerând timpul, ce trebuie să-l întrebuițezi până îl obții, noul metal este prețuit cam la patruzeci de mii de franci chilogramul. Cam scump!

Ei bine acest metal posedă în sine atâtă energie, încât produce la distanțe decompozițiuni chimice. Transformă oxigenul în ozon, colorază porțelanul în violet închis. El preface în corpuri foarte luminoase corpurile fluorescente seu fosforescente așa încât cu drept cuvânt să

întrebă, decât n'ar pute servi pentru luminatul aprópe gratuit, căci — ceea-ce este de neînțeles în starea actuală a lucrurilor — acest metal trimite radiațiuni neîncetate și nu-și perde greutatea. El lucrăză fără să aibă aer și pare a nu se usa.

Când îl pui la un spațiu închis, cu o altă substanță, el îi comunică acesteia cea mai mare parte a proprietăților sale, însă numai pentru un timp limitat.

Curios metal! Puneți d. e. o bucată minimală în buzunarul vestei și îl scoteți peste câteva zile. Buzunarul vestei rămâne intact, însă pielea în dosul stofei este desorganizată, arsă așa că rămâi câteva timp cu o durere foarte viuă. Radium poate chiar în anumite cazuri să înlocuească rađele X în tratamentul avortiv al cancerului și poate permite radiografia. Ceea ce este și mai curios este proprietatea, ce o are de a emite căldură. El este întotdeauna mai cald cu un grad, decât tot ce-l înconjoară. El încălzește. Și cu toate acestea, la aparență cel puțin, rămâne același. El nu se usăză.

Étă deci un corp care radiéază neîncetat, care furniséză căldură, care face decompozițiuni chimice și acesta în mod constant. Nimeni n'a mai văduț așa ceva. Asta ar fi aprópe perpetuum mobile realizat înainte nasului savanților, cari cu reson, n'au vrut niciodată a-i admite realitatea. Ce va să Țică enigma acesta?

Nimeni nu poate să știe. Dér faptele acestea nouă, cari sunt în contradicțiune formală cu legile cele mai bine stabilite ale fizicii, o să provóce numeroase discuțiuni, cari până acum rămăseseră sterile.

Radium, étă enigma timpului nostru! Noul metal este genant pentru teoriile actuale. Să așteptăm, să se facă lumină asupra lui și atunci vom reveni. În tot cazul descoperirea acesta este capitală și pune foarte sus în analele științei numele d-lui și al d'omnei Curie.

(„L'Ind. Roum.“)

Henri de Parville.

Diverse.

O mică neînțelegere. Senatorul Emanuil Arago, fiul renumitului astronom era om frumos, dér avea un nas extra-ordinar de mare. Intr'o Ți, imediat după carnaval, se ducea însoțit de un alt senator cu trenul la Versailles. În cupeu se mai afla o damă cu copilul său. Copilul se uită câteva timp speriat la Arago și apoi începe să plângă. În zadar își dedea silința mama, Arago și tovarășul său de călătorie să liniștescă băiatul, — nu era cu putință. S'ermana mamă era desperată și când băiatul începu să sbiere din ce în ce mai tare, Arago se apropiă de d'nsul și mângâindu-l îi duse: „Ce ai copilul meu, Ți-e frică de mine? Vedeți eu nu sunt om rău“.

Copilul se uită din nou la densul apoi duse plângând cu sughit: Ia-Ți jos nasul“.

Arago se uită mirat la mamă, care devenise foarte încurcată și duse: „Scuzați, d-le, nu luați în nume de rău băiatului“.

„Dér, Madame! Ce va să Țică asta?“
Acum esplică d'omna, că băiatul a văduț în cursul carnavalului o mulțime de larve (măsoi) ca de nasuri mari și că în urma acesteia așa de mult s'a iritat, încât astăzi nu se gândesce la nimic alta, fără numai la nasuri.

„Print'o întâmplare nenorocită“ continuă dama „venim într'un cupeu cu d-vóstră, care pe cum se vede ați prelunțit din vr'un motiv ore-care carnavalul, și vedeți ce urmări triste poate să aibă acesta! Aveți milă cu o biată mamă și luați-vé jos nasul“.

„Dér madame!“ esclamá Arago indignat.

„Copilul are să capete epilepsie. Vé rog luați-vé jos nasul“.

„Dér madame“, strigă Arago desperat, asta nu pot s'o fac, dór e nasul meu propriu“.

„Nu se poate, nu se poate“ suspină d'omna în torturile cele mai mari.

„Poftim pipăiți-l“

Dama puse degetele pe nasul senatorului și vădu în adevăr, că e nas adevărat.

„Mii de scuze, d-le, dér vé rog ca cel puțin să vé ascundeți nasul în pălărie“.

Arago împlini dorința damei și rescul drumului îl făcu cu nasul în pălărie.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 23 Decembrie. Comisiunea financiară a admis proiectul de îndemnitare pentru patru luni, prelungearea pactului cu Croația și adausale personale la lefurile funcționarilor.

Chișineu, 22 Decembrie. Sentința în procesul masacraților evreilor este următoarea: Gretschin a fost condamnat la șapte ani muncă silnică, ér Markejuk la cinci ani de aceeași pedepsă. Amândoi erau acușați de asasinat. 22 de acușați (soldați) au fost condamnați la compania de disciplină, de la unu până la 2 ani. Unul a fost condamnat la șese luni carceră. Doisprezece au fost achitați. Cele 48 cereri de despăgubiri au fost respinse.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop

BIROUL AVOCAȚILOR

W. A. Macedonsky

și

Nicolae Andrei Popovici

doctori în Drept

Nr. 9 Strada Doamnei Nr. 9.

Bucuresti.

ore de consult 9—11 a. m. 5—7 p. m.

Consultațiile se pot da în limba franceză, germană, ungară și rusă, corespondențele asemenea. Biuroul se însărcinează și cu încasări, informațiuni comerciale și executări de sentințe.

„Ridley“, duse doctorul, „acest pacient aparține secției a doua.“

„Am înțeles, Sir“, răspuse gardianul „Ce mănecare?“

„De-ocamdată mănecare puțină“.

„Câți cartofi?“

„Ajung cinci“.

„Cum? Vreți să mă învățați aici Țarta lui Tanner seu Succu?“ oftă Everett indignat „Ah, iubita mea Geraldina!“

„Tac! din gură, Sir! Ridleey, să nu-i puneți la dispoziție instrumente ascuțite, seu tăietóre, nici cuțit, nici furculiță“.

„Așa-dér să i-se taie mănecarea mă-muț de tot?“

„Da“.

„Ce fel? Nici măcar o lingură să nu-mi dați?“ întrebă Everett cu mutră desperată „Ah, iubita mea Geraldina!“

„Fii liniștit, Sir“, răspuse doctorul îmbind. „O să-Ți dăm o lingură frumoasă de lemn. — Ridley, să-l duci la numărul 27!“

„Well, Sir“.

Gardianul luă pe Everett de braț și îl duse pe nisce scări printr'un coridor

lung la numărul 27. Acolo îi duse brusco: „Aici trebuie să te porți liniștit și politicos. Altmintea ai să veți ce o să pățesci. Ai înțeles?“

După acesta gardianul plecă.

Everett, rămas singur, se uită în jurul său. Odaia era mică și sărăcăcioasă, era însă ceva mai bine mobilată decât o celulă de temniță. Tapetele erau ici-colo rupte și se vedea în dosul lor zidul plin de praț. Patul avea o saltea subțire și tare. Odaia avea numai o ferăstră, ce dedea în curte. Acesta era deschisă și un zefir înviorător de Maiu pătrundea în odaie.

Tinérul auzi dintr'odată un țipet strident și prelung. Il apucară fiorii. După acesta se auziră alte țipete de femeie. Ce o fi? Póte vr'o alienată tinéřă seu bētrână, pe care gardianele neumane o maltratéză?

Așa! Acesta era o bănuială nemotivată. Dór în fie-care institut de alienați strigă, urlă, suspină și sbiară cei internați acolo. Imposibil să găsesci în asemenea locuri liniște.

Indrăsnețul reporter se sfărma acum,

să iscodéscă vr'un fel seu chip spre a descoperi misterele doctorului Jingle, decât este adevărat, ceea-ce se colporta pe contul acestui asil. Acesta însă nu era așa ușor, cum își închipuise și se hotărî să aștepte vr'o întâmplare norocoasă.

Trecură două ore, lungi ca o vecinicie, până ce veni din nou Ridley și îl conduse într'o sală la prânțul comun unde găsi încă vr'o șese bărbați.

Aceștia se uitau la el cu priviri stupide, dér nici unul nu vorbea nimica. Unul din ei însă îl salută politicos. Lui Everett i-se părú, că aceștia sunt în adevăr nebunii.

Ridley supraveghia pacienții în timpul prânțului, ce consta dintr'o supă, puțin rasol, legume, un sos subțire și câți-va cartofi.

Nebunii se repeđeau la mănecare ca nisce lupi flămânđi. Carnea lui Everett era deja tăiată mărunt. Cuțit și furculiță nu avea. A trebuit să se mulțuméscă cu o lingură de lemn.

„Mănecarea nu e așa bună, cum ar trebui să fie“, duse el, ér ceilalți se uitau

speriați la densul „Numai cartofii sunt ceva mai bun, însă cinci cartofi nu-mi ajung. Așa-dér să-mi mai aduceți cartofi!“

„Tac! din gură, Sir!“ strigă Ridley.

„Nu vreu să tac. Să-mi aduci mai mulți cartofi!“

„Mai mulți nu Ți-se dau. Doctorul Ți-a prescries exact dieta. De séră vei căpeta patru cartofi. Decă te porți bine, póte pe săptămâna viitoare, să-Ți dăm mai mulți“.

„Ah, iubita mea Geraldina!“ oftă măhnit Everett și înghiți ultimul cartof.

„Așa“ duse Ridley. Acum poți să ieși puțin în grădină la preumblare. Dór să știi, că nu e permis a rupe flori, ér mai târziu, când se vor cóce pómele, nu e permis să vé atingeți de ele“.

Tinérul nu răspune nimica, ci numai ofta. După aceea eși în grădină cu ceilalți pacienți. Aici își dedú multă silință să facă cunoștință cu unul și altul și să i descóse. A fost o muncă zadarnică. Fiecare era preocupat de propria lui miserie, ér unii flecăreau fel de fel de lucruri neînțelese.

(Va urma.)

» Romana «

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana” dans de colona în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață”) de *Tunarul din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana”, unicul dans de colona român. În iarna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acosta și jubileul de 50 de ani al „Romanei”. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana” jubilară, adecă au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii”.

Autorul broșurei explică „Romana” în strinsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furiașat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei”, ca ori și unde în ținuturile și țerile locuite de Români acest dans de colona român să pôtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adaus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei”, explicând printru note toate mișcările dansului după tactele muzice. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana” pretutindenți între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în quart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle

de note (muzica „Romanei” cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana” se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Dela „Tipografia A. Mureșianu” din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirite este a se mai adauga lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rașiu, prof. ord. la preparandia din Blășiu, Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiu.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa”, interesantă și eminentă conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. *Francisc Raeger* în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu”, apelul dat către ministerul de interne D. Percezel prin d-l Dr. Amos *Frâncu* în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„Pintea Viteșul”, tradițiuni, legende și schițe istorice, de *Ioan Pop-Retevanul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 bani. plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la ôste”. Acesta este titlul unei nouș cărțicele, ce d-l *Ioan Pop Retevanul*, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Pacățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„Țeranul român și ungar din Ardeal”, studiu psihologie popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„David Almdășianu”, schițe biografice de *Ioan Popea*. Broșura acosta, presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Mănăstirea Putna în Bucovina de fraclie *Porumbescu*. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Decemv. n. 1903

Renta ung. de aur 4%	118.95
Renta de corone ung. 4%	98.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	91.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	95.—
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	164.—
Renta de hârtie austr.	100.55
Renta de argint austr.	100.50
Renta de aur austr.	120.65
Rente de corone austr. 4%	100.70
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	93 10
Losuri din 1860.	155.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	160.08
Acții de-ale Băncei ung. de credit	778.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	686.50
Napoleoniori	19.06
Mărci imperiale germane.	117.22 1/2
London vista.	239.30
Paris vista.	95.15
Note italiene	95.30

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Nov. n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vënd.	19.94
Argint român.	18.80	„	18.90
Napoleoniori.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.80
Ruble Rusesci	2.53	„	2.54
Mărci germane	117.25	„	118.40
Lire turcesci	21.58	„	21.60
Scris fonc. Albina 5%	101.—	„	101.25

PIANE, PIANINE, HARMONII și CIMBALE
cu prețul fabriciei,
se capeta și cu plata în rate.

Se dă cu chirie INSTRUMENTE MUSICALE.
Acordări și reparaturi în loc precum și în provinciile primateșce și execută punctual
TRISKA Y.
Depositul cel mai mare din Ardeal în Cluj,
Sétatér-utca. (Casa proprie)
1—2.1199.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei”
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurecu și la Eremias Nepoți.

PAGLIANO-SIRUP

Mijloc de curățirea sângelui. Preparat din anul 1838, de Prof. Girolamo Pagliano, FLORENZ, Via Pandolfini, (ITALIA)
Depositul de trimitere: Farmacia BRACHETTI. ALA, Süd-Tirol

La succesorii A. BIDU,
Piața mare, Șirul Inului Nr. 30
(Halta Tramvaiului)
se pot căpeta mașini de lampe sistem auer l-a calitate. — **PETROLEU** calitatea cea mai bună cu preț moderat.

Cruce séu stea duplă electro-magnetică
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret.
Vindecă și invioréază pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boale se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, ținuturi de ureche, bătaie de inimă, sgârçiuiri de inimă, asmă, aușul greu, sgârçiuiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, însómnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelariu mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prafuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s-se confunde cu aparatul „Volta”, de bre-c „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficios oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iefinimătatea crucei male electro-magnetice o recomandă indeosebi!

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.
folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țeră și streinătate etc.
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

TIPOGRAFIA A. Mureșianu
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provédut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.
CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
BILANȚURI
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
Couverte, în totă măriméa.
TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în giul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.